

Päätoimittaja: Kirsi Seppälä
Toimittaja: Marja Puisto
Sähköposti: ykkossanomamat@ykkossanomamat.fi

YKKÖS **SANOMAT**
Nummi-Pusula, Sammatti, Karjalohja, Suomensjärvi

Yhteystiedot
ovat sivulla 15.

Pääkirjoitus

Sammatin kotiseutuvaakuna sai arvokkaan paikan

Sammattissa sijaitsevassa Lönnrot Opistossa oli juhlapäivä, kun opiston alueen vanhimman rakennuksen, Männistön mökin, uusi käyttötarkoitus julkistettiin. Vuonna 1923 rakennettun mökin alakerrassa on nykyään kahvila- ja näyttelytoimintaa. Yläkerrassa on museo, jossa on esillä muun muassa Lönnrotin käytössä ollut astiasto.

Oman arvokkuutensa juhlaan toi Sammattin vaakunan luovuttaminen opistolle. Sammattin vaakuna on ollut vuodesta

1964 kuntaliitokseen saakka Olof Erikssonin suunnittelema vaakuna. Vanha Sammattin vaakuna toimii nykyään kotiseutuvaakunana, jonka käytöstä on vastuussa Sammattiseura.

On hienoa, että Sammattin vaakuna on saanut jatkaa elämäänsä kuntaliitoksen jälkeen kotiseutuvaakunana. Kuntaliitosten myötä monien paikkakuntien vaakunat on poistettu käytöstä ja niiden myötä arvokasta heraldista ja kotiseutuun liittyvää perinnettä on alkanut unohtua.

Kotiseutuvaakuna muistuttaa paikallisesta identiteetistä ja paikkakunnan omaleimaisuudesta. Sammattin kotiseutuvaakunassa on vaahteranlehti, joka viittaa Sammattin suurmieheen Elias Lönnrotiin – hänen sukunimensä alku tarkoittaa suomennettuna vaahteraa.

Vaikka Sammattia itsenäisenä kuntana ei enää ole, Sammattin alue, historia ja nykyiset toimijat kokevat olevansa sammattilaisia ja edistävät oman alueensa elinvoimaisuutta.

Kotiseutuvaakuna muistuttaa kotiseutuhengestä sekä paikallisesta identiteetistä ja juurista.

Kotiseutuhengen vaaliminen jatkuu yhdistyksissä, joista merkittävä toimija on Sammattiseura.

Sammattin kotiseutuvaakunaa hallinnoi Sammattiseura, joka myöntää kotiseutuvaakunan käyttöoikeuden esimerkiksi epäpoliittisen yhdistyksen lippuun tai lahjaesineisiin. Rajanveto Lohjan virallisen vaakunan käyttöön on selvä, sillä kotiseutuvaakuna liittyy Sammattiin ja sammattilaisuuteen eli kotiseutuhengen, paikallidentiteettiin ja -juuriin.

Lönnrot Opiston entises-
tä talonmiehen asunnosta
Männistön mökistä on tullut
kesäkahvila ja museo.

Lönnrot Opiston Männistön mökki sai uuden elämän kehityksen

Lönnrot Opiston Männistön mökki sai uuden elämän kahvilana

Kaikille avoin kahvila sisältää myös viehättävän museon

RIIKKA TOIVANEN

SAMMATISSA LÖNNROT OPIS-TOSSA vietettiin perjantaina juhlallista tilaisuutta. Suuri rakennusprojekti on loppumetreillä. Tiloja on kunnostettu, ja keskeisenä juhkalaluna oli Männistön mökki, opiston alueen vanhin rakennus. Juhlan aiheena oli myös Sammatin vaakunan luovuttaminen opistolle.

Koko rakennushankkeen suunnitellut yksikön päällikkö **Heli Mäntylä** toivotti juhlavieraat tervetulleiksi tutustumaan, mitä on saatu aikaan. Sen jälkeen ministeri **Lauri Tarasti** kertoi lyhyesti Lönnrotin vaiheista ja emännyskoulun historiasta ja kuinka siitä tuli aikanaan Työtehoseuran opisto.

– Olen itsekin ollut Työte-

hoseuran toiminnassa mukana valtuuskunnan jäsenenä ja johtokunnan puheenjohtajana, mutta seurannut nyt sen kehitystä ulkopuolelta seitsemän vuotta, ministeri Tarasti kertoi.

Sammattiseuran puheenjohtaja **Risto Piekka** toi seuran tervehdyksen.

– Sammattiseura arvostaa suuresti Työtehoseuran toimintaa, hän totesi puheessaan.

Työtehoseuran arvostuksen osoitukseksi Sammattiseura halusi luovuttaa opistolle Sammatin vaakunan. Valtuusto hyväksyi vuonna 1964 Sammatin vaakunaksi **Olof Erikssonin** suunnitelman. Nykyisin se on epävirallinen kotiseutuvaakuna, jonka luovutuksesta ja käytöstä vastaa Sammattiseura.

Lönnrot Opiston yksikön päällikkö Heli Mäntylä ihailee Elias Lönnrotin perheen käytössä ollutta astiastoa Männistön mökin museotiloissa.

Työtehoseuran toimitusjohtaja **Tarmo Luoma** otti vastaan vaakunan, joka sijoitetaan Männistön mökkiin.

Kunnostustöihin upotetuilla rahoilla on saatu kuntoon Männistön mökin lisäksi navetan alakerran monitoimitila ja suunniteltu ja jo pitkälti rakennettukin

alueen virkistyspuutarhaa.

Juhlalle nimensä antanut Männistön mökki on opiston pihapiirissä näkyvällä paikalla seisova perinteinen punamultainen rakennus, vähän mökkiä isompi. Se on rakennettu 1923. Alakerta on ollut talonmiehen asuntona, ja yläkerrassa on ollut

oppilaiden asuinhuoneita.

Nyt alakerta on omistettu kahvila- ja näyttelytoiminnalle. Nykyaikaisin laittein varustettu keittiö pitää sisällään arkkitehti, tulisijasuunnittelija **Heikki Hyytiäisen** suunnitteleman uunin, jonka päästöt on tehokkaalla ilmanvaihdolla supistettu minimiin.

Keittiössä on esillä myös Suomen ensimmäisen astiankuivauskaapin prototyyppi, jonka on suunnitellut **Maiju Gebhard**. Kauan ei mennyt kun se levisi kaikkiiin Suomen koteihin. Samanlaista suosiota odottaa Työtehoseura uudelle keksinnölleen, kierrätyslaatikostolle, jonka prototyyppi on nyt käytössä kahvilan keittiössä.

Mökin yläkerta on omis-

tettu museolle. Sinne on koottu aiemmin opiston tiloissa säilytetty vanha esineistö. Jonkin verran on myös lahjoituksena saatua esineistöä, muun muassa Elias Lönnrotin veljen jälkeläisiltä Louneloilta saatu Lönnrotin käytössä ollut entisaikaa henkivä koristeellinen astiasto.

Yläkerrassa on myös Impivaaraksi nimetty tyttöjen asuinhuone ja emännän huone. Siellä ovat vanhin ta museoesineistöä edustava puusepän merkinnän mukaan 1843 valmistuneet kangaspuut, jotka aikoinaan on lahjoitettu emännyskoululle ja nyt kertovat meille siitä, miten käytännöllisiä taitoja tulevat emännät saivat koulussa oppia.